

Hogeschool van Amsterdam

ONTWIKKELGESPREK

Opleiding	:	Opleiding tot leraar basisonderwijs
Niveau	:	Bachelor
Varianten	:	voltijd, deeltijd
Opleidingscode (ISAT)	:	34808
Locatiebezoek d.d.	:	1 & 2 juli 2020 - online
Accreditatiebesluit d.d.	:	(volgt)
Ontwikkelgesprek d.d.	:	2 juli 2020
Deelnemende auditoren	:	Bob Koster Yvonne Leeman Peter Jonkers Eelke Satijn (student-lid)

Het hierna volgende verslag is door de deelnemende auditoren gevalideerd.

Verslag van het ontwikkelgesprek Pabo HvA op 2 juli 2020

Na afloop van de online visitatie van de Pabo van de HvA op 1 en 2 juli 2020 over de standaarden 1 en 4 (beoogde en gerealiseerde leerresultaten) heeft online een ontwikkelgesprek plaatsgevonden. Hieraan nam het gehele panel deel en waren van opleidingszijde aanwezig: de decaan van de faculteit en het management van de opleiding. Tevoren heeft de opleiding een stuk voor dit gesprek aangeleverd, uitmondend in een tweetal vragen aan het panel:

“De toenemende vraag naar een veelzijdig aanbod van opleidingstrajecten, flexibel en op maat, gecombineerd met de druk vanuit het werkveld vanwege de grote tekorten, stelt de opleiding voor de uitdaging om keuzes te maken en prioriteiten te stellen. Vanzelfsprekend voelen we daarbij de verantwoordelijkheid om in deze complexe dynamiek vanuit onze maatschappelijke opdracht kwaliteit te borgen en hoogwaardige opleidingstrajecten aan te bieden. Vragen die daarbij leven zijn:

- Wat is de juiste balans in het hanteren van generieke eindtermen enerzijds en de behoefte vanuit het werkveld anderzijds om in de opleiding zoveel mogelijk op de schoolcontext aan te sluiten?
- Zijn er mogelijkheden tot differentiatie in het karakter van de leeruitkomsten van de opleiding en de wijze waarop die aan het eind van de opleiding aantoonbaar zijn? En welke indicaties levert dat op voor flexibilisering en maatwerk in opleidingstrajecten?”

Aan het begin van het gesprek is daar vanuit het panel de vraag aan toegevoegd of de visitatie en de terugkoppeling nog aanvullende vragen opgeroepen heeft. Dat bleek niet het geval; wat in de terugkoppeling aan de orde gekomen is, geeft de opleiding reeds goede handvatten.

Een rode draad in het ontwikkelgesprek is geweest dat de opleiding kiest voor degelijkheid, consistentie en samenhang in haar aanbod, terwijl ze ook wil experimenteren en flexibel wil zijn om in te kunnen spelen op wat innovaties in het werkveld vragen van het beroepsprofiel. Vanuit het panel zijn enkele suggesties aangedragen en vervolgens besproken, met als rode draad de rijkdom van de praktijk meer benutten:

- Overweeg een pabovariant op te zetten naar analogie van de BBL in het MBO om de verschillen in instromende studenten meer te benutten. Studenten die al wat sneller meer mee kunnen draaien in de praktijk kunnen dat dan doen. Het vraagt voor deze studenten wel dat ze wat flexibeler door het curriculum heen moeten kunnen, met minder verslagen en toetsen. Lastig is daarbij dat de kennisbases getoetst moeten blijven worden.
- Laat studenten vanaf het begin een aanzienlijk deel van hun opleidingstijd in de praktijk doorbrengen en daar al eenvoudige ondersteunende werkzaamheden verrichten. Zij kunnen door deze meer uitgebreide praktijkervaring makkelijker de verbinding maken met de theorie (die sneller en compacter te koppelen is). Samenhang kan vorm krijgen vanuit de opleiding en doelen, maar ook vanuit andere invalshoeken, bijvoorbeeld van praktijk naar theorie en omgekeerd.
- Meer mensen van buiten aantrekken voor het beroep, vraagt meer werken vanuit bewezen competenties en het tempo aanpassen, onder handhaving van de beoogde leerresultaten. Deze competenties kunnen al werkend ontwikkeld worden in nauwe samenwerking met het werkveld om snel na te kunnen gaan wat wel en niet werkt.
- Overweeg meer in te zetten op het opleiden van wendbare professionals. Dit betekent meer aandacht schenken aan metacompetenties zodat afgestudeerden zich kunnen verhouden tot de context waarin zij zich bevinden en het minder noodzakelijk is studenten in de opleiding met veel verschillende schooltypen kennis te laten maken. Hierbij wordt ook wel de term contextrijklere gebruikt.
- Zoek varianten voor het aantonen van gerealiseerde leeruitkomsten en/of laat de student zelf bepalen hoe de bereikte leerresultaten aan te tonen. Daarbij zijn duidelijke kaders en randvoorwaarden waarbinnen zij dat doen noodzakelijk.

Reagerend op deze suggesties geeft de opleiding aan dat zij geen concessies wil doen aan de eisen die ze stelt, maar wel in het moment van bewijzen dat eraan voldaan is. Ook de suggestie voor BBL-achtige

vormgeving en onderdompeling in de praktijk lijken interessant. Het uitdenken van randvoorwaarden om meer vrijheid te geven in het aantonen van leeruitkomsten stelt de opleiding voor uitdagingen.

De opleiding signaleert dat er een gevaar is om het programma van de opleiding centraler te stellen dan wat de student meebrengt en hoe die zich ontwikkelt tot beroepsbeoefenaar. Zij zou meer naar de student kunnen kijken; wat brengt die mee en op welke plek leert die het vak het beste? Kortom, meer vertrouwen hebben in de kwaliteit die je als opleiding aflevert en erop vertrouwen dat die kwaliteit via uiteenlopende wegen bereikt kan worden. Het panel geeft aan dat dit wel meer vereist dan een beetje bijstellen, het vraagt als opleiding uit de comfortzone te treden om vanuit een ander paradigma te (kunnen) denken.

Overigens merkt het panel op dat de opleiding voor de huidige studenten het goede doet, maar dat voor een ander type student nieuwe wegen met meer praktijk aantrekkelijker lijken te zijn.

Tot slot is er de overweging dat er zich iets paradoxaals voordoet: als je voor studenten meer flexibiliteit en maatwerk wilt, moet je als opleiding bepaalde zaken strakker organiseren. Welke dat zijn en hoe dat moet is een puzzel. Het leggen daarvan vraagt om vertrouwen, ook al is de context knellend. Het panel heeft niet de indruk dat de opleiding onder die context gebukt gaat, maar er juist zeer energiek mee omgaat.